

Grunnlagsdokument for kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2025 – Hustadvika kommune

1. Innledning

Kontrollutvalget har i møte 29.04.26 behandlet utvalget sin uttalelse til Hustadvika kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2025.

2. Ansvar for økonomiforvaltningen

Det er kommunestyrets ansvar å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jf. Kommuneloven § 14-2. Det er videre kommunestyrets ansvar å påse at økonomiforvaltningen skjer i tråd med lov, forskrift og egne bestemmelser.

Kommunestyrets ansvar for økonomiforvaltning og økonomisk internkontroll er forsterket gjennom ny kommunelov jf. §§ 14-1, 14-2, 25-1 og 25-2.

3. Formålet med kontrollutvalgets uttalelse

Kommuneloven § 14-3, 3.ledd og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 regulerer at Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak.

Formålet med uttalelsen er å gi kommunestyret oppsummerende og samlet informasjon om at det er gjennomført uavhengig kontroll med at kravene til årsregnskap og årsberetning er oppfylt jf. bestemmelsene i Kommuneloven §§ 14-1, 14-2 og 14-7.

4. Grunnlag for uttalelsen

Grunnlaget for uttalelsen er dokument og handlinger som ligger til grunn for utarbeidelsen av denne saken, slik som:

- Avlagt årsregnskap 2025 datert 18.02.2026 med senere korrigerings.
- Kommunedirektørens årsberetning/årsrapport avlevert 31.03.2026.
- Revisjonsberetning, datert 15.04.2026.
- Rapport fra årsoppgjørsrevisjonen, avlevert 21.04.2026.
- Kontrollutvalgets påse-ansvaret overfor regnskapsrevisor.
- Analyser og vurderinger av kommunens økonomiske stilling.

5. Vurdering av årsregnskap og årsberetning

Innholdet i revisjonsberetningen

Revisor skal avgitt revisjonsberetning uten unødig opphold etter at årsregnskapet er avgitt og senest 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Revisjonsberetningen ble avgitt 15.04.2026. Revisjonsberetningen er en normalberetning avgitt uten forbehold. Dette innebærer at revisjonen ikke har avdekket og påvist vesentlige feil og mangler i kommunens rapportering.

Rapport fra årsoppgjørrevisjonen

I revisjonens rapport fra årsoppgjørrevisjonen som ble avlagt 21.04.2026, blir det påpekt at selv om revisor i 2025 avgir en normalberetning, er det enkelte forhold en anser som forbedringsområder for kommunen. Dette er behandlet i egen sak i kontrollutvalget der en ber om at kommunen etterkommer de anbefalinger til forbedringer som revisor har funnet.

Årsregnskapet - Økonomiske tallstørrelser

Kommunens driftsregnskap er avsluttet uten merforbruk. Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 7 402 000. Netto driftsresultat ble i 2025 på kr 7 959 000. Disposisjonsfondet var pr. 31.12.25 på kr 31 786 000. Netto lånegjeld var pr. 31.12.25 på kr 1 671 010 000.

6. Vurdering av økonomiforvaltningen og internkontrollen

Her vil kontrollutvalget vurdere kommunedirektørens økonomiforvaltning og internkontroll, herunder etterlevelse av lover og retningslinjer. Vurderingene bygger på rapporter fra regnskapsrevisor og informasjon fra kommunen.

Tema	Status og vurdering
Internkontroll	Det er ikke avdekt vesentlige svakheter ved den økonomiske internkontrollen verken i revisors rapporteringer gjennom året eller i revisors orienteringer til kontrollutvalget.
Bevilgningskontroll (Budsjettavvik)	Revisor rapporterer at budsjettavvik er i samsvar med kommunelovens krav til årsberetningen.
Bokføring	Revisor har bekreftet at bokføringen er i tråd med bokføringsregelverket. Revisor har ikke avdekket og påvist vesentlige feil og mangler i kommunens rapportering.
Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen	Kontrollutvalget fikk i møte 11.06.25 sak 16/25 fremlagt rapport fra forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2024. Revisor hadde for etterlevelseskontrollen 2024 valgt ut «Privat bruk av kommunens eiendeler» for kontroll. Revisjonens funn var at kommunedirektøren ikke hadde egne rutiner i 2024 for oppfølging av at privat bruk av kommunens eiendeler ikke forekommer. Dette var et brudd på begge revisjonskriteriene. Kommunedirektøren startet et kartleggingsarbeid samt utarbeidelse av rutiner. Revisjonen fikk oversendt de nye skriftlige rutinene for kommunen samlet den 20.05.25.
Misligheter	Det er i 2025 ikke avdekt misligheter.
Nummererte brev	Revisor er etter kommuneloven pålagt å komme med skriftlige påpekinger knyttet til visse forhold, jf. kommuneloven § 24-7. Brevet skal gå til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har i 2025 ikke mottatt nummererte brev.
Oppsummering økonomiforvaltning og økonomisk internkontroll	På bakgrunn av utført arbeid blir den økonomiske internkontrollen vurdert å være tilfredsstillende.

7. Vurdering av den økonomiske bærekraften til kommunen (KØB)

Begrepet kommunaløkonomisk bærekraft er betydelig styrket i ny kommunelov, og § 14-1 sier at Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Hustadvika kommunestyre har fastsatt følgende måltall for økonomien i kommunen:

- Netto driftsresultat: 1,75 % av brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfond: 5 % av brutto driftsinntekter
- Lånegjeld: Gjeldsgraden skal ikke overstige 100 % av brutto driftsinntekt justert for ubrukte lånemidler og gjeld på selvkost.

Økonomisk handleevne

-Budsjetttavvik driftsregnskapet (mill. kr)

Bevilgning Drift § 5-4	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Driftsramme til fordeling	1 033 748	965 563	967 142	922 806	874 877	850 891
Faktisk forbruk	1 012 816	1 002 551	1 021 835	925 268	883 815	859 651
Mindreforbruk i kr	20 932					
Merforbruk i kr		36 988	54 693	2 462	8 938	8 760
Avvik i %	2	3,8	5,7	0,3	1	1

Konklusjon:

Kommunen fikk i 2025 et positivt budsjettavvik i enhetene på 2 %. Årsaken til avviket beskrives for hvert rammeområde i årsrapporten.

- Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter:

2025	2024	2023	2022	2021	2020
0,5	-3,6	-2,9	2,6	4,6	0,3

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse og bærekraft i kommunesektoren. Sentrale myndigheter anbefaler at indikatoren bør ligge på 1,75 % over tid. Kommunestyrets målsetting er et netto driftsresultat på 1,75 %. Netto driftsresultat for 2025 ble på 7,9 mill. kr. eller 0,5 % av driftsinntektene. Det er 33,2 mill. kr bedre enn budsjettert. Hvis kommunen skulle nådd målet på 1,75 %, måtte netto driftsresultat vært 28 mill.kr. Da måtte en hatt en resultatforbedring på 20 mill. kr.

Konklusjon:

Kommunens netto driftsresultat i 2025 er bedre enn budsjettert, men svakere enn anbefalt nivå og kommunens eget måltall. Det er likevel en kraftig resultatforbedring fra 2024 da en hadde et negativt netto driftsresultat på 55,5 mill.kr.

Kontrollutvalget har pekt i sine uttalelser til årsregnskapet for de 4 foregående årene at drifts nivået var for høyt til å ivareta den økonomiske handleevnen over tid. Selv om dette har forbedret seg i positiv retning i 2025 bør kommunen ha et netto driftsresultat som er 20 mill. kr bedre. En må også ta høyde for at finansutgiftene stiger i årene som kommer som følge at økte investeringer og låneopptak.

- Gjeldsgrad/netto lånegjeld (Langsiktige lån) i % av brutto driftsinntekter:

2025	2024	2023	2022	2021	2020
104,8	104,3	101,1	99,1	97,6	95,2

Netto lånegjeld består av kommunens langsiktige lånegjeld fratrukket lån til videre utlån(startlån) og ubrukte lånemidler. Sentrale myndigheter anbefaler at netto lånegjeld ikke overstiger landsgjennomsnittet. I 2025 var landsgjennomsnittet på 88,1 % av brutto driftsinntekter, mens Hustadvika kommunes tall ble 104,8 %. Kommunens målsetting er at gjeldsgraden ikke skal overstige 100 % av brutto driftsinntekt justert for ubrukte lånemidler og gjeld på selvkost. Kommunens tall ble 93,7 %. En må ta høyde for at finansutgiftene stiger i årene som kommer som følge av at økte investeringer og låneopptak.

Konklusjon:

Kommunen har i 2025 en netto lånegjeld langt over landsgjennomsnittet. Kommunen har økte finansutgifter som følge av siste års renteøkninger og store investeringer. Tidligere vedtatte investeringer vil gi betydelige økte utgifter til avdrag og renter. Det vil også påvirke netto driftsresultat i negativ retning og påvirke tjenesteproduksjonen i negativ retning gitt samme inntektsforutsetninger.

- Gjeldsbelastning (netto rente- og avdragsutgifter) i % av brutto driftsinntekter:

2025	2024	2023	2022	2021	2020
8	9,1	7,8	5,9	4,3	4,4

Gjeldsbelastningen viser hvor mye av de frie inntektene som brukes til netto finansutgifter.

Konklusjon:

Rente- og avdragsnivået er høyt, og vil endre seg negativt i løpet av økonomiplanperioden når kommunen får en høyere netto lånegjeld målt mot driftsinntektene som følge av økte investeringer og låneopptak.

- Disposisjonsfondet i % av brutto driftsinntekter:

2025	2024	2023	2022	2021	2020
2	2,4	6,0	9,8	8,1	5,1

Disposisjonsfondet er et uttrykk for oppsparte midler fra tidligere års drift i form av avsetninger og mindreforbruk. Fondet skal være en buffer mot uforutsette hendelser og skal jevne ut driften over tid. Sentrale myndigheter anbefaler at indikatoren bør ligge på 5-10 % av driftsinntektene over tid. Måltallet for kommunen er på 5 %. Kommunens resultat ble 2 %.

Disposisjonsfondet utgjorde 31,8 mill.kr pr. 31.12.2025. Det er i 2025 brukt 4,4 mill. kr av disposisjonsfondet. Dette er 20,8 mill. kr mindre enn budsjettert.

Konklusjon:

Kommunens økonomiske bærekraft, uttrykt i disposisjonsfondet, er ikke tilfredsstillende målt mot sentralt anbefalte tall og eget måltall.

Totalkonklusjon:

Hustadvika kommune har en lav buffer i disposisjonsfond og forholdsvis høy netto lånegjeld. Netto driftsresultat er langt lavere enn nasjonalt anbefalt nivå som er 1,75 % av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat blir regnet for å være hovedindikatoren for økonomisk balanse og bærekraft i kommunesektoren, men må sees i sammenheng med de to andre nevnte forholdstallene. Alle tre forholdstallene er negative i forhold til egne måltall og anbefalte nivå nasjonalt.

Realistiske planer

Jf. § 14-4 i kommuneloven, angår i hvilken grad er økonomiplanen og årsbudsjettet satt opp i balanse er realistiske, fullstendige og oversiktlige og i tråd med måltallene jf. §14-2, bokstav c).

Både opprinnelig driftsbudsjett og regulert driftsbudsjett for 2025 viste store avvik i forhold til avlagt årsregnskap. Årsakene er forklart, men en stiller spørsmål ved om realismen i budsjettet er godt nok når det blir vedtatt eller regulert gjennom året.

Finansforvaltningen

Jf. § 14-2 bokstav e) i kommuneloven, angår i hvilken grad finans- og gjeldsforvaltningen er innenfor regelverket. Det rapporteres fra revisor at Hustadvika kommune fremdeles har for høy plassering i aktiv forvaltning mot ubundet investerings fond pr. 31.12.2025 i forhold til finansreglementet. Dette er et avvik som har gjentatt seg over tid. Det mangler også totalavstemming av alle bankkonti som har medført for lite bokførte renteutgifter.

Vurdering av forhold i årsmeldingen

Tema	Status og vurdering
Er forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen og den økonomiske handleevnen over tid, gjort rede for i årsberetningen?	Ja. Årsrapportens del 6.1., 6.4., 8.3., 8.4.
Er vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningen, gjort rede for i årsberetningen?	Ja, i årsrapporten under kapittel 14 om kommuneområdenes oppfølging av handlingsdelen i økonomiplanen.
Er virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne, gjort rede for i årsberetningen?	Ja, i årsrapporten under kapittel 14 om kommuneområdenes oppfølging av handlingsdelen i økonomiplanen.
Er tiltak som er iverksatt og tiltak som er planlagt iverksatt for å sikre en høy etisk standard, gjort rede for i årsberetningen?	Delvis. I årsrapporten kapittel 9 står det at det ikke har vært gjennomgang av etiske retningslinjer i kommunestyret i 2025. Ordfører skal minst to ganger i valgperioden gjennomgå og drøfte retningslinjene.
Er det gjort rede for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling?	Ja. I årsrapporten kapittel 9.

Er det gjort rede for likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som er planlagt iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk?	Ja. I årsrapporten kapittel 9. Det er ingen konkrete prosjekter i kommunen med formål om å få mer likevekt av menn og kvinner, rekruttering av personer med funksjonsnedsettelse eller å rekruttere personer med annen etnisk bakgrunn.
---	---

Kontrollutvalgssekretariatet mener at årsberetningen inneholder de lovkrav som kommuneloven setter til innholdet i årsberetningen.

8. Vurdering av revisjonen sitt arbeid (påse-ansvaret)

Tema	Vurdering
<p>Påse at regnskapet blir revidert på en betryggende måte</p> <ol style="list-style-type: none"> Kvalifikasjonskrav Vandel Uavhengighet Kvalitetskontrollsystemet i revisjonsforetaket 	<p>For å holde seg orientert om revisjonsarbeidet, har kontrollutvalget gjennom året mottatt følgende rapportering fra revisor som gjelder regnskapsrevisjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ RAPPORT FRA ÅRSOPPGJØRSREVISJONEN 2024 (Sak 07/25 i møte 29.04.2025) ▪ Uavhengig revisors beretning for 2024 - Hustadvika kommune (Sak 08/25 i møte 29.04.2025) ▪ Åpenhetsrapport fra Møre og Romsdal Revisjon SA (O-Sak 5/25 i møte 11.06.25) ▪ RAPPORT FRA FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGEN 2024 - HUSTADVIKA KOMMUNE (Sak 16/25 i møte 11.06.25) ▪ REVISJONS- OG KOMMUNIKASJONSPLAN 2025 - HUSTADVIKA KOMMUNE (Sak 23/25 i møte 03.09.25) ▪ Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors vurdering av sin uavhengighet overfor regnskapsrevisjon 2025 – Hustadvika kommune (Sak 23/25 i møte 03.09.25) ▪ RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING FØR FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED ▪ RAPPORT FRA INTERIMSREVISJONEN – REGNSKAPSREVISJON 2025 (Sak 40/25 møte 26.11.25) <p>Kontrollutvalget har også fått fremlagt revisjonens åpenhetsrapport. I åpenhetsrapporten blir det rapportert blant annet om revisjonens kvalitetskontrollsystem. Sekretariatet har innhentet bekreftelse på at revisorene har gjennomført krav til etter- og videreutdanning.</p>
<p>Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet:</p> <ol style="list-style-type: none"> Planleggingsfasen Interimsfasen Årsoppgjørfsfasen Etterlevingskontroll 	
<p>Påse at revisjonsarbeidet foregår i samsvar med:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lov, forskrift, og god kommunal revisjonsskikk Kontrakt, avtaler og instruksjer 	
Konklusjon	Revisjon av kommunens regnskap er etter kontrollutvalgets vurdering utført på en forsvarlig måte.

